

I Ohjesääntömäärittely

Tämä ohjesääntö on tarkoitettu Suomen Koripalloliiton alaisten kilpailujen erotuomaritoiminnan järjestelyohjeeksi.

Erotuomareiden pelinjohtomääräykset ovat FIBA:n kulloinkin voimassa olevissa virallisissa pelisäännöissä. Niistä ei erotuomareilla ole lupa poiketa muutoin kuin kotimaisia kilpailuja varten vahvistetuissa kilpailusäännöissä ja sarjamääräyksissä mainituin tavoin.

Liittohallituksen nimeämällä erotuomaryksiköllä on oikeus asettaa erotuomareiden noudatettaviksi tätä ohjesääntöä täydentäviä ohjeita tai määräyksiä. Se myös huolehtii erotuomaritoiminnan järjestelystä, valvonnasta ja koulutuksesta.

Muutokset tähän ohjesääntöön tekee liittohallitus erotuomaryksikön esityksestä.

II Erotuomarien sarjatasoluokitus

Erotuomaryksikkö luokittelee pelikausittain erotuomarit seuraaville tasoille (tasojen 1 - 4 osalta alueen erotuomariryhmän esityksestä).

TASO	YLIN SARJATASO <i>(alueen järjestämien otteluiden osalta tätä sovelletaan kunkin alueen olosuhteiden mukaisesti)</i>
6	Korisliiga
5A	miesten I-divisioona A ja Naisten Korisliiga
5B	miesten I-divisioona B, 19-v. poikien SM-sarja
4A	Naisten I-divisioona, 19-v. tyttöjen SM-sarja, 17-v. ja 16-v. tyttöjen ja poikien SM-sarjat
4B	muut 19-v., 17-v., 16-v. ja 15-v. tyttöjen ja poikien valtakunnalliset sarjat, miesten II-divisioona
3	14-v. valtakunnalliset sarjat, miesten III-divisioona, miesten IV-divisioona, naisten II-divisioona, miesten 35 ja 40 seniorien SM-sarjat
2	muut alueen aikuisten sarjat, muut seniorisarjat, alueen 13-19 vuotiaiden sarjat, Special Olympics
1	6-12-vuotiaiden sarjat

Kaikilla tasoilla erotuomarin on vuosittain suoritettava erotuomaryksikön määrittelemät koulutukset ja suoritettava vaaditut testit hyväksytysti.

Erotuomaryksikkö voi tarvittaessa muuttaa erotuomarin luokitusta pelikauden kuluessa.

III Erotuomarien peruskoulutusvaatimukset

Eri tasoille vaaditaan vähintään seuraavien koulutusten hyväksytyt suorittaminen:

TASO	VALMENNUS JA/TAI KOULUTUS
6	tason 6 erotuomarivalmennus ja -koulutus
5A ja 5B	tason 5 erotuomarivalmennus ja -koulutus
4A ja 4B	valtakunnallinen erotuomariklinikka
3	erotuomarin koulutusklänikka
2	erotuomarin peruskurssi II
1	erotuomarin peruskurssi I

Nämä ovat eri tasojen minimivaatimukset. Koulutuksen hyväksytyt suorittaminen ei tarkoita erotuomarin luokittelamista taulukon määrittelemälle tasolle, vaan erotuomariyksikkö tekee päätökset erotuomarien sarjatasoista (tasolla 1 - 4 alueen erotuomariyhtymän esitysten perusteella).

Aiemman koulutusjärjestelmän mukaiset tai ulkomailla suoritettut koulutukset otetaan huomioon erotuomariyksikön päättämällä tavalla.

Erotuomarikouluttaja raportoi erotuomariyksikölle ja alueen erotuomariyhtymälle kunkin kurssin hyväksytysti suorittaneista kokelaista, ja erotuomariyksikkö vahvistaa heidän luokituksensa kyseiselle pelikaudelle. Maksettuaan erotuomari toimintaan oikeuttavan lisenssin uudet erotuomarit voivat tuomita heille nimettyjä otteluita.

IV Erotuomariatehtävien nimeäminen

Virallisissa otteluissa on oltava erotuomariyksikön valtuuttamat erotuomarit.

Erotuomariyksikkö nimeää seuraavat eri sarjatasojen erotuomarinimeäjät:

- Tasojen 6 ja 5 nimeäjät vastaavat erotuomariyksikön määrittämän työnjaon mukaisesti näiden tasojen otteluiden sekä juniorien SM-pudotuspelien nimeämisestä.
- Alueelliset nimeäjät vastaavat vastualueillaan tasojen 1 - 4 otteluiden nimeämisestä sovitun työnjaon mukaisesti.

Erotuomarinimeäjä voi poikkeustapauksissa nimetä erotuomarin luokitustaan ylemmän sarjan otteluun.

Alueen järjestämiin otteluihin voidaan tarvittaessa nimetä vain yksi erotuomari.

Erotuomariyksikkö voi nimetä otteluun myös komissaarin sarjan järjestäjän pyynnöstä.

FIBA:n virallisiin otteluihin erotuomarit nimeää FIBA. Muihin kansainvälisiin otteluihin, turnauksiin ja koulutusklinikoille erotuomarit nimeää erotuomariyksikkö.

Erotuomariyksikkö, alueen erotuomariryhmä tai erotuomarinimeäjä voi harkintansa mukaan peruuttaa erotuomarille nimetyn erotuomari tehtävän, jos erotuomari ei ole suoriutunut hänelle annetuista erotuomari tehtävistä asianmukaisesti tai on laiminlyönyt tehtävänsä tai siihen olennaisesti kuuluvia velvoitteita. Erotuomari tehtävä voidaan peruuttaa myös muusta, erotuomarista riippumattomasta syystä.

Erotuomariyksikkö tai alueen erotuomariryhmä voi harkintansa mukaan rajoittaa tulevien erotuomari tehtävien nimeämistä, jos erotuomari ei ole suoriutunut hänelle annetuista erotuomari tehtävistä asianmukaisesti tai on laiminlyönyt tehtävänsä tai siihen olennaisesti kuuluvia velvoitteita.

Erotuomariyksikkö voi harkintansa mukaan esittää liittohallitukselle erotuomarivaltuutuksen peruuttamista, jos erotuomari ei ole suoriutunut hänelle annetuista erotuomari tehtävistä asianmukaisesti tai on laiminlyönyt tehtävänsä tai siihen olennaisesti kuuluvia velvoitteita. Tasoilla 1 - 3 tämän esityksen voi tehdä alueen erotuomariryhmä aluehallitukselle, joka tekee näillä tasoilla päätöksen.

V Erotuomarin velvollisuudet

- Erotuomari on velvollinen rekisteröitymään sarjanhallintajärjestelmään kilpailuvuosittain
- Erotuomarin on lunastettava erotuomari toimintaan oikeuttava lisenssi kilpailuvuosittain ennen ensimmäistä tuomittavaa ottelua.
- Erotuomarin on osallistuttava luokituksensa mukaiseen kausittaiseen koulutukseen sekä suoritettava hyväksyttävästi siihen liittyvät testit.
- Erotuomari on velvollinen tuomitsemaan hänelle nimetyt sekä myyntilistalta poimimansa ottelut.
- Erotuomarin on huolehdittava tuomitsemistehtävänsä suorittamisesta asianmukaisella velvollisuudentunnolla, kuten:
 - päivitettävä viipymättä yhteystietonsa muutokset sarjanhallintajärjestelmään
 - ilmoitettava sarjanhallintajärjestelmään kaikki joko sukulaisuudesta tai muista sidonnaisuuksista johtuvat seura- ja joukkuekohtaiset esteellisyytensä koko kauden ajaksi niiden tultua ilmi
 - ilmoitettava omista ajankohtaan sidotuista esteellisyyksistään sarjanhallintajärjestelmään
 - ollessaan estynyt suorittamasta erotuomari tehtävänsä toimittava kunkin sarjatason erotuomari manuaalin mukaisesti
 - oltava pelipaikalla pelisääntöjen mukaisesti vähintään 20 minuuttia ennen ilmoitettua alkamisajankohtaa, ellei toisin määrätä, ja suoritettava sääntöjen ja sarjamääräysten mukaiset valmiustoimenpiteet riittävän aikaisin, jotta ottelu pääsee alkamaan määräaikaan

- esiinnyttävä kaikkia osapuolia kohtaan asiallisesti ja lajia kunnioittavasti sekä noudatettava Koripalloliiton kilpailusääntöjä ja sarjakohtaisia määräyksiä
 - erotuomari tehtävissä toimiessaan esiinnyttävä virallisten pelisääntöjen määrittämässä erotuomariasussa (erotuomaripaita, mustat suorat housut, mustat sisäkäyttöön tarkoitetut urheilujalkineet sekä mustat sukat) ja liiton järjestämissä huippu- ja kilpakoripallosarjojen peleissä käytettävä liiton hyväksymää lämmittelytakkaa. Aloittelevalla tason 1 erotuomarilla asuna voi vaihtoehtoisesti olla liiton hyväksymä aloittelevan erotuomarin paita, tummat pitkät housut ja sisäkäyttöön tarkoitetut urheilujalkineet.
 - ilmoitettava komissaarille, jos sellainen on otteluun nimetty
 - huolehdittava, että ottelupöytäkirja on asianmukaisesti täytetty
 - johdettava ottelua sääntöjen mukaan ja puolueettomasti
 - laadittava raportti kilpailun järjestäjälle tuomitsemastaan ottelusta jätetyn vastalauseen johdosta
 - tehtävä ilmoitus kilpailun järjestäjälle havaituista järjestelyrikkeistä sekä puutteista
 - laadittava raportti kilpailun järjestäjälle pelistä erottamisen johdosta
- Tasojen 5 ja 6 erotuomarit ovat velvollisia osallistumaan erotuomarien kouluttamiseen.

VI Erotuomareiden oikeudet

Erotuomari on oikeutettu tuomitsemaan ylimpinä sarjoina luokituksensa mukaisia koripallo-otteluita

Erotuomareilla on oikeus saada tuomitsemastaan ottelusta liittohallituksen kilpailuvuosittain vahvistama sarjakohtainen palkkio sekä matkakorvaus ja päiväraha kulloinkin voimassa olevan Suomen Koripalloliiton matkustussäännön mukaisesti.

Liitto maksaa kunkin ottelun erotuomaripalkkiot ja aiheutuneet kulukorvaukset kuukausittain erotuomarin ilmoittamalle pankkitilille. Erotuomarin tulee toimittaa verokorttinsa liittoon.

Jos ottelu peruuntuu, ja siitä ei ole erotuomareille ilmoitettu ja he ovat saapuneet pelipaikalle, he ovat oikeutettuja erotuomaripalkkioon ja syntyneisiin matkakorvauksiin.

Jos otteluun on nimetty kaksi erotuomaria tai sarjamääräysten mukaan siihen olisi pitänyt nimetä kaksi erotuomaria, mutta ottelupaikalla on vain yksi, hän on oikeutettu puolitoistakertaiseen ottelupalkkioon.

Toisen erotuomarin saapuessa ottelupaikalle myöhässä jo ottelun alettua tai poistuessaan ennen ottelun päättymistä hän on oikeutettu saamaan vain puolet erotuomaripalkkiosta. Koko ottelun paikalla ollut erotuomari on tällöin oikeutettu saamaan puolitoistakertaisen palkkion. Mikäli erotuomari saapuu ottelupaikalle vasta ensimmäisen puoliajan jo päätyttyä, hän ei ole oikeutettu erotuomaripalkkioon lainkaan.

Tasojen 5 ja 6 erotuomareilla on oikeus päästä maksuttomasti seuraamaan liiton, alueiden ja seurojen järjestämiä otteluita. Tason 4 erotuomareilla on oikeus erotuomarikorttiin, joka oikeuttaa ostamaan runkosarjan ottelussa halvimman kategorian pääsylipun. Liitto toimittaa vapaa- ja erotuomarikortin kaikkien em. luokkien erotuomareille.